

«Το μέλλον της Βόρειας Ελλάδας, της Μακεδονίας, της Θεσσαλονίκης, περνά μέσα από τη δυναμική της διαβαλκανικής συνεργασίας»

Ομιλία στην 3η Σύνοδο Thessaloniki Summit 2018.

16 Νοεμβρίου 2018

Αξιότιμε Πρόεδρε της κυβέρνησης της Βουλγαρίας, κύριε Πρωθυπουργέ, αγαπητέ Μπόικο, αξιότιμη κυρία Πρωθυπουργέ της Σερβίας, κυρία αναπληρώτρια Πρωθυπουργέ της Ρουμανίας, κυρίες και κύριοι,

Είναι μεγάλη η χαρά μου να βρίσκομαι και φέτος στο Thessaloniki Summit, να βρίσκομαι μαζί σας, να βρίσκομαι ξανά εδώ στην Θεσσαλονίκη για μία ακόμη φορά, να έχω την ευκαιρία να απευθυνθώ στο 3^ο Thessaloniki Summit, στην 3^η Σύνοδο της Θεσσαλονίκης που διοργανώνει η Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος.

Και είναι διπλή η χαρά μου, που αυτή τη φορά, σε αυτή την 3η Σύνοδο, υπάρχουν και πολύ σημαντικές συμμετοχές σε ηγετικό επίπεδο από χώρες των Βαλκανίων. Πράγμα που σηματοδοτεί ότι η προοπτική της συνανάπτυξης, της συνεργασίας με τις βαλκανικές χώρες είναι η προοπτική του μέλλοντος για την παραγωγική ανασυγκρότηση της Βορείου Ελλάδος, αλλά και το μέλλον της πόλης της Θεσσαλονίκης.

Από αυτό εδώ το βήμα είχα μιλήσει πέρυσι, σας θυμίζω, όμως πιστεύω ότι κάνοντας τον απολογισμό θα συμφωνήσετε όλοι σας – πράγμα το οποίο μου επεσήμανε και μπαίνοντας στην αίθουσα και ο πρέσβης των Ηνωμένων Πολιτειών, που έχουμε τη χαρά να είναι μαζί μας σήμερα – ότι τα πράγματα έχουν αλλάξει ριζικά και μάλιστα με θετικό πρόσημο. Και θέλω να πω ότι πράγματι, το τοπίο γύρω μας είναι πολύ διαφορετικό και, επιτρέψτε μου να πω, πολύ πιο φωτεινό. Αισθάνομαι, και είμαι υπερήφανος για αυτό, ότι όσα είχα πει πέρυσι από αυτό εδώ το βήμα στο Thessaloniki Summit, στην ομιλία μου, έγιναν πράξη.

Οι Κασσάνδρες διαψεύστηκαν. Η χώρα για πρώτη φορά μετά από οκτώ χρόνια βρίσκεται, επιτέλους, εκτός μνημονίων. Πετύχαμε παράλληλα μία συμφωνία για το χρέος που μας ανοίγει έναν καθαρό διάδρομο δεκαπενταετίας. Για πρώτη φορά, λοιπόν, έχουμε μία ρύθμιση που καθιστά το χρέος μας βιώσιμο και διαχειρίσιμο. Το σημαντικότερο ότι, με την επιτυχή ολοκλήρωση του τρίτου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής, σε αντίθεση με τα δυο προηγούμενα, βρίσκονται

πλέον στα χέρια μας πάρα πολύ σημαντικά εργαλεία οικονομικής πολιτικής που θα ενισχύσουν την ανάπτυξη.

Να μην ξεχάσω, βέβαια να πω, ότι και άλλη μία δέσμευσή μου έγινε πράξη το διάστημα αυτό, και αφορά τον ίδιο τον Σύνδεσμο Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος, που το αίτημά του να γίνει κοινωνικός εταίρος – αν θυμάμαι καλά σε αυτό εδώ το βήμα το είχα πρωτο-υιοθετήσει και εξαγγείλει, έτσι δεν είναι πρόεδρε; – έγινε πράξη κι αυτό. Ήταν δίκαιο, πράγματι. Διότι ο Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος είναι πραγματικά Σύνδεσμος Βιομηχανιών και όχι και λοιπών επιχειρήσεων. Και η βιομηχανία ως βιομηχανία πρέπει να στηριχθεί, στηρίζοντας τους ανθρώπους της βιομηχανίας, αυτούς που αγωνιούν και το σήμερα και το αύριο της βιομηχανικής παραγωγής στον τόπο μας.

Έλεγα, όμως, ότι βρισκόμαστε σε ένα περιβάλλον το οποίο είναι πολύ πιο αισιόδοξο και αυτό, βεβαίως, θα αποτυπωθεί για πρώτη φορά και στον φετινό προϋπολογισμό. Όπου όχι μόνο δεν θα περιλαμβάνει μέτρα λιτότητας, αλλά θα περιλαμβάνει μέτρα σημαντικών και αναγκαίων ελαφρύνσεων, που πιστεύω ότι θα μπορέσουν να δώσουν μεγαλύτερη αναπτυξιακή δυναμική στην πραγματική οικονομία. Μέτρα ελαφρύνσεων, αυτή τη φορά όχι μονάχα για τους πιο αδύναμους, όπως φροντίσαμε να έχουμε κάθε χρόνο ακόμα και στις πιο δύσκολες στιγμές, αλλά και για τη μεσαία τάξη και την επιχειρηματικότητα.

Όπως θα έχετε ήδη πληροφορηθεί, τα νέα από τις Βρυξέλλες είναι ιδιαίτερα θετικά και κατά τη σημερινή συνεδρίαση του Euro working Group. Συνεπώς, φοβάμαι ότι για μια ακόμη φορά, θα διαψευστούν όσοι είχαν επενδύσει στην καταστροφή και προεξοφλούσαν την περικοπή των συντάξεων. Αλλά και όσοι προεξοφλούσαν ότι δεν θα υλοποιηθούν τα μέτρα που, σε αυτήν εδώ την αίθουσα, εξήγγειλα τον περασμένο Σεπτέμβριο κατά τη διάρκεια της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης.

Η χώρα, φίλες και φίλοι, πιστεύω ότι μετά από πολλά χρόνια δικαιούται πια να αισιοδοξεί και να ατενίζει το μέλλον με μεγαλύτερη αισιοδοξία χάρη στην οικονομική ανάκαμψη και βεβαίως, μπορεί ταυτόχρονα και η χώρα και η οικονομία και όλοι εσείς εδώ που αγωνιάτε και βρισκόμαστε θα έλεγε κανείς στην ίδια μεριά του ποταμού, στο ίδιο πλοίο ταξιδεύουμε, όλοι εμείς μπορούμε να είμαστε πιο αισιόδοξοι όχι μόνο γιατί η οικονομία ανακάμπτει, όχι μόνο γιατί βγήκαμε από τα μνημόνια, αλλά και γιατί μπορούμε πια να έχουμε το δικό μας εθνικό σχέδιο αναπτυξιακής στρατηγικής.

Το σχέδιο αυτό, το Εθνικό Αναπτυξιακό Σχέδιο το συνδιαμορφώσαμε μαζί με τους παραγωγικούς φορείς και είναι ιδιαίτερα σημαντικό να έχουμε ένα νέο σχέδιο, ένα νέο μοντέλο για την παραγωγή και την ανάπτυξη στον τόπο μας, διότι δεν πρέπει να

ξεχνάμε ότι το 2010 δεν χρεοκόπησαν μονάχα τα δημόσια οικονομικά. Χρεοκόπησε και ένα ολόκληρο παραγωγικό μοντέλο. Χρεοκόπησε το παραγωγικό υπόδειγμα της ελληνικής οικονομίας, και στη δημόσια και στην ιδιωτική του διάσταση. Ένα υπόδειγμα εσωστρεφές, χαμηλής τεχνολογίας, τεχνολογικής αιχμής, στηριγμένο ως επί το πλείστον στην εσωτερική κατανάλωση και στον υπερδανεισμό, με σπατάλες πολλές, μόνιμα ελλείμματα στο εμπορικό ισοζύγιο και αυξανόμενες κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες και με όλο και χαμηλότερη προσέλκυση Ξένων Άμεσων Επενδύσεων.

Αυτό το μοντέλο, λοιπόν, που χρεοκόπησε, είναι ένα μοντέλο το οποίο είναι παράδειγμα προς αποφυγή για τη χώρα τώρα που κάνει τα πρώτα της βήματα στη νέα εποχή. Η χώρα όχι μόνο πρέπει να πετυχαίνει τους στόχους των πλεονασμάτων, αλλά πρέπει να έχει και μία προοπτική μιας ενίσχυσης της παραγωγικής της δομής εκεί όπου διαθέτει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα. Και, βεβαίως, πιστεύω ότι, πλέον έχει γίνει συνείδηση στο μέσο πολίτη πως αυτό που χρειάζεται η ελληνική οικονομία, αυτό που χρειάζεται και η ελληνική κοινωνία, είναι να μπορέσουμε να βρούμε την βέλτιστη εκείνη τομή που θα συνδυάζει την διαρκή ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας με την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Εμείς πιστεύουμε ότι αυτά τα δύο δεν είναι αντιδιαμετρικά αντίθετα, αλλά το ένα είναι προϋπόθεση του άλλου. Η ενίσχυση της εργασίας, είναι προϋπόθεση για την ενίσχυση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας. Και, βεβαίως, μιας και αναφέρομαι στην ενίσχυση της εργασίας και της κοινωνίας, να πω ότι, η έξοδος από την κρίση για εμάς δεν είναι μονάχα θετικοί ρυθμοί ανάπτυξης, αλλά είναι και η βελτίωση των κοινωνικών δεικτών.

Με βάση λοιπόν τα τελευταία επίσημα στοιχεία, η ανεργία τον Αύγουστο του 2018 διαμορφώνεται στο 18,9%. Παρουσιάζει, δηλαδή, μείωση 8,6% σε σχέση με τον Αύγουστο του 2013 που είχαμε το θλιβερό ρεκόρ του 27,5%. Είναι ακόμα υψηλή και γι' αυτό πρέπει να κάνουμε βήματα σημαντικά, γι' αυτό χρειαζόμαστε ξένες επενδύσεις, γι' αυτό χρειαζόμαστε και ελληνικές επενδύσεις, γι' αυτό χρειαζόμαστε ενίσχυση των παραγωγικών κλάδων και της βιομηχανίας, γιατί χρειαζόμαστε δουλειές που θα φέρουν την ανάπτυξη και θα ενισχύσουν την κοινωνική συνοχή.

Δεν μπορούμε, όμως, παρά το γεγονός ότι είναι μεγάλη, υψηλή ακόμα η ανεργία, να μην εκτιμάμε ότι ο απολογισμός των 8,6 μονάδων είναι εξαιρετικά θετικός. Βήμα, βήμα, λοιπόν αποκαθιστούμε τις απώλειες της κρίσης. Έχουμε φτάσει τώρα η ανεργία στο 18,9% να είναι στα επίπεδα του 2011. Βεβαίως, όμως, θα πρέπει να έχουμε σαν στόχο να επαναπροσεγγίσουμε τα επίπεδα εκείνα τα οποία συγκλίνουν στον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Άρα, θέλουμε δουλειά ακόμα.

Έλεγα , λοιπόν, ότι βήμα-βήμα αποκαθιστούμε τις απώλειες της κρίσης. Το πλέον δυναμικό στοιχείο, θα έλεγα όμως, δεν είναι μόνο η μείωση της ανεργίας, αλλά και η μείωση της ανεργίας των νέων. Από τον Αύγουστο του 2014 μέχρι τον Αύγουστο του 2018, μειώθηκε από το 50% στο 36,8%. Οι απασχολούμενοι τον Αύγουστο του 2018 είναι 336.000 περισσότεροι σε σχέση με τον Αύγουστο του 2014.

Το 2018 γνωρίσαμε επίσης ένα ρεκόρ 17ετίας στο ισοζύγιο προσλήψεων αποχωρήσεων, είχαμε δηλαδή τη μεγαλύτερη αύξηση από το 2001. Και το πιο σημαντικό, το 70% των νέων αυτών θέσεων εργασίας είναι θέσεις πλήρους απασχόλησης. Το μέσο ΑΕΠ του πρώτου εξαμήνου του 2018 διαμορφώνεται +2,15% σε σχέση με το αντίστοιχο του 2017.

Οι εξαγωγές επίσης παραμένουν σε ανοδική τροχιά, κόντρα στις προβλέψεις και στις εκτιμήσεις διεθνών οργανισμών που τις ήθελαν να σταθεροποιούνται ή να μειώνονται. Τα τελευταία επίσημα στοιχεία δείχνουν αύξηση εξαγωγών 16.9% το 9μηνο του 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο 9μηνο του 2017, ενώ για πρώτη φορά αυτή η δραστηριότητα δείχνει να έχει ισχυρές βάσεις και διατηρήσιμα χαρακτηριστικά.

Το 2017, επίσης, σημειώθηκε η μεγαλύτερη αύξηση των Ξένων Άμεσων Επενδύσεων της τελευταίας δεκαετίας. Σε σχέση με τον Αύγουστο του 2014 οι Ξένες Άμεσες Επενδύσεις έχουν αυξηθεί κατά 86% και βρίσκονται πέντε φορές παραπάνω σε σχέση με το αντίστοιχο μέγεθος του 2013, ενώ αυξάνονται κατά 16,8% το πρώτο οκτάμηνο Γενάρη-Αυγούστου του 2018 σε σχέση με το αντίστοιχο του 2017. Επιπλέον, είχαμε σημαντική αύξηση 20,5% στον Κύκλο Εργασιών στη Βιομηχανία τον Αύγουστο του 2018 σε σχέση με τον Αύγουστο του 2017. Στόχος μας είναι η συμμετοχή της βιομηχανίας να ανέλθει μεσοπρόθεσμα στο 12% του ΑΕΠ και γι' αυτό χρειάζεται δουλειά, σχεδιασμός, χρειάζεται ειδική στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική στη χώρα μας.

Άλλωστε, δεν είναι τυχαίο, ότι επιλέξαμε να δώσουμε ξεχωριστό χαρτοφυλάκιο για τη βιομηχανία με αναπληρωτή Υπουργό. Είπαμε, υλοποιήσαμε μεγάλο μέρος των υποσχέσεων, αλλά όχι όλες ακόμα. Υπουργείο Βιομηχανίας έχουμε χρόνο ακόμα για να δημιουργήσουμε. Αλλά πιστεύω, ότι είναι σημαντικό όλοι να αρχίσουμε να συνειδητοποιούμε πως ο βιομηχανικός κλάδος δεν είναι, θα έλεγε κανείς, ο παράταιρος κλάδος της οικονομίας, ο πάλαι ποτέ σημαντικός κλάδος της οικονομίας αλλά σήμερα φτωχός συγγενής, αλλά ένας κλάδος ο οποίος μπορεί δυναμικά να ενισχυθεί το επόμενο διάστημα.

Επίσης, να αναφερθώ στην πολύ μεγάλη σημασία που έχει η τουριστική βιομηχανία. Μιλάμε πια για ένα νέο μεγάλο ρεκόρ, αλλά κάθε χρόνο σπάμε ρεκόρ. Φέτος έχουμε,

ήδη, πάνω από 32 εκατομμύρια επισκέπτες. Πιστεύουμε ότι μέχρι τέλος του χρόνου θα αυξηθεί σημαντικά ο αριθμός, ενώ σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014 οι αυξήσεις του 2018 είναι αυξημένες κατά 37,5%. Και βεβαίως, δεν μπορώ παρά να αναγνωρίσω πόσο σημαντικά έχει συμβάλει στην ανάκαμψη της οικονομίας ο τουριστικός κλάδος. Αλλά όχι μόνο στον τουρισμό.

Θετικά σημάδια έχουμε και σε έναν χώρο όπου σχεδόν για οκτώ χρόνια είχαμε, θα έλεγε κανείς, την απόλυτη νέκρα, το απόλυτο πάγωμα και αναφέρομαι στον χώρο της οικοδομής που έχει αρχίσει σιγά-σιγά να παίρνει πάλι τα πάνω του. Είναι ενδεικτικός για την ελληνική οικονομία αυτός ο χώρος. Σας θυμίζω ότι πάντοτε οι σημαντικοί ρυθμοί ανάπτυξης στην οικοδομή αντικατόπτριζαν τους ανοδικούς ρυθμούς ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Ο αριθμός, λοιπόν, των ελληνικών αδειών που εκδόθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2017, από Σεπτέμβρη 2017 έως Αύγουστο 2018 είναι αυξημένος κατά 15,6% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο 2016 – 2017 και αυτό σηματοδοτεί ότι σιγά-σιγά αρχίζει και ανακάμπτει.

Και όλοι αντιλαμβανόμαστε, ότι όσο θα βγαίνουμε και θα ενισχύουμε τους ρυθμούς ανάπτυξης και θα βγαίνουμε από την κρίση και θα εγκαθιδρύεται κλίμα αισιοδοξίας στην ελληνική οικονομία και στην ελληνική κοινωνία και κλίμα ασφάλειας και αυτός ο δείκτης θα ανεβαίνει. Όπως, άλλωστε, όλοι οι οικονομικοί δείκτες.

Η Κομισιόν, μάλιστα, στην φθινοπωρινή της έκθεση, αναθεώρησε προς τα πάνω τις εκτιμήσεις της για πολλά μεγέθη της οικονομίας μας. Αναθεώρησε προς τα πάνω την εκτίμηση για το ΑΕΠ το 2018, για την ανάπτυξη του 2018. Διπλασίασε σχεδόν την εκτίμηση της για την ιδιωτική κατανάλωση. Αύξησε κατά πολύ την εκτίμηση της για τις εξαγωγές. Μείωσε ευνοϊκά την εκτίμηση της για τα επίπεδα της ανεργίας και τέλος, αύξησε την εκτίμησή της για το συνολικό πλεόνασμα. Το ΑΕΠ, λοιπόν, θα αυξηθεί σημαντικά φέτος για δεύτερη συνεχή χρονιά και οι εκτιμήσεις των διεθνών οργανισμών για τα επόμενα χρόνια το βλέπουν ακόμα περισσότερο θετικό.

Ωστόσο, επιτρέψτε μου σε αυτό το σημείο να κάνω την εξής παρατήρηση. Η όποια βελτίωση του ΑΕΠ και η έστω σημαντική βελτίωση, θα είναι καταδικασμένη, αν δεν συνοδεύεται από συνολικότερη αναβάθμιση των παραγωγικών δυνατοτήτων της χώρας και βεβαίως, από την βελτίωση της θέσης της χώρας στον διεθνή καταμερισμό εργασίας. Γι' αυτό, άλλωστε, ακόμα και όταν παλιότερα στη χώρα μας υπήρχε μια μεγάλη δυναμική ανάπτυξης, αυτή η δυναμική στηριζόταν σε πηλίνα πόδια. Πράγμα το οποίο φάνηκε από την εξέλιξη της ίδιας της ζωής. Το παλιό παραγωγικό υπόδειγμα της χώρας, ακόμη και εάν φαινόταν ότι βελτίωνε τους δείκτες του, ήταν καταδικασμένο να οδηγεί σε αδιέξοδα την ελληνική οικονομία. Αδιέξοδα που με τόσο μεγάλο κόστος πλήρωσε ο ελληνικός λαός, αλλά και ο επιχειρηματικός κόσμος.

Γι' αυτό λοιπόν και ο δικός μας αναπτυξιακός σχεδιασμός-και όταν λέω δικός μας εννοώ όλων μας, διότι επαναλαμβάνω, για πρώτη φορά προσπαθήσαμε τουλάχιστον να συνθέσουμε και να έχουμε ένα κοινό σχεδιασμό- βρίσκεται στον αντίποδα, επιχειρώντας να αντιμετωπίσει αυτές τις παθογένειες, αλλά και να ανοιχθεί στο μέλλον, με ορίζοντα την τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας μας, την βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ελληνικής οικονομίας και με κεντρικό στόχο τη δημιουργία και την προσέλκυση επενδύσεων.

Και, βέβαια, επιτρέψτε μου εδώ μια δεύτερη παρατήρηση. Απαραίτητη προϋπόθεση για να το πετύχουμε αυτό, το άλλο, το διαφορετικό, το εναλλακτικό παραγωγικό μοντέλο από αυτό που μας οδήγησε στην κρίση, είναι και μια ενεργητική εξωτερική πολιτική που θα αναβαθμίζει το ρόλο της χώρας στην περιοχή της και διεθνώς.

Μια εξωτερική πολιτική που θα λύνει προβλήματα στον αντίποδα της κουλτούρας της αδράνειας, την οποία είχε υιοθετήσει η εξωτερική πολιτική της χώρας για πολλά χρόνια. Μια εξωτερική πολιτική που θα αξιοποιεί τις δυνατότητες που ανοίγονται στην περιοχή, ώστε να καταστήσει την Ελλάδα μια χώρα συνώνυμο της σταθερότητας, της οικονομικής ευημερίας, αλλά και πυλώνα συνεργασίας και συνανάπτυξης στην περιοχή μας.

Και πιστεύω, φίλες και φίλοι, ότι σε μια τέτοια πορεία η Θεσσαλονίκη και όλη η Βόρεια Ελλάδα, δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι έχουν να παίξουν ένα καθοριστικό ρόλο, διότι αποτελούν όχι μόνο τον ισχυρότερο περιφερειακό βραχίονα του αναπτυξιακού δυναμικού της χώρας, αλλά και τον βραχίονα εκείνο που είναι κρίσιμος για τη συνανάπτυξη στα Βαλκάνια και στη νοτιοανατολική Ευρώπη. Είναι κρίσιμος για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που ανοίγονται πλέον μπροστά μας, ιδιαίτερα και μετά την ιστορική συμφωνία των Πρεσπών.

Είναι κρίσιμος για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που ανοίγονται πλέον μπροστά μας, ιδιαίτερα μετά τη ιστορική συμφωνία των Πρεσπών.

Σε αυτό το πλαίσιο, η εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας και διπλωματίας θα έλεγα είναι ίσως σημαντικότερη από ποτέ, τώρα που κάνουμε τα πρώτα μας βήματα προς την ανάκαμψη.

Η Ελλάδα αποτελεί μια από τις πιο κρίσιμες κινητήριες δυνάμεις, θα έλεγα, τριών αλληλένδετων διαδικασιών. Και, επιτρέψτε μου, αυτές να σας τις αναλύσω, εν συντομία.

Πρώτον, αυτό που ήδη είπα, η διαδικασία της επίλυσης διαφορών.

Η Συμφωνία των Πρεσπών μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να αποτελέσει διεθνές πρότυπο διευθέτησης διαφορών με αμοιβαία αποδεκτό τρόπο. Και ιδιαίτερα ένα πρότυπο για την πολύπαθη περιοχή των Βαλκανίων.

Μια συμφωνία που αναδεικνύει την Ελλάδα, που προστατεύει τα συμφέροντα και τα δικαιώματά της χωρίς να κρύβεται στο καβούκι της, αλλά κοιτώντας κατάματα το μέλλον και τις δυνατότητες που έχει μπροστά της.

Και επιτρέψτε μου να μιλήσω γι' αυτές τις δυνατότητες, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά στην οικονομία:

- η απόφαση που θα πάρουμε σύντομα, για παράδειγμα- και θα μπορούμε να την πάρουμε αμέσως μετά την κύρωση αυτής της Συμφωνίας από το ελληνικό Κοινοβούλιο-για τη σιδηροδρομική διασύνδεση Πειραιά-Θεσσαλονίκης-Σκοπίων-Βελιγραδίου, ενός σύγχρονου και γρήγορου τραίνου, που θα μεταφέρει εμπορεύματα αλλά και πολίτες, ένα πολύ σημαντικό έργο για την περιοχή,
- τα έργα που θα πραγματοποιηθούν στη βάση των Μέτρων Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης,
- η απόφαση της EBRD να χρηματοδοτηθούν έργα διασυνοριακών υποδομών και διασυνδεσιμότητας, προκειμένου να στηριχθεί η Συμφωνία των Πρεσπών και να χρηματοδοτηθούν αυτά τα έργα.

Όλα αυτά είναι τα άμεσα μέτρα που ενισχύουν οικονομικά την Περιφέρεια της Μακεδονίας και συνολικότερα τη Βόρεια Ελλάδα.

Και υπάρχουν, αντίστοιχα, πολλά περιθώρια για διασυνοριακή συνεργασία με χρήση ευρωπαϊκών κονδυλίων, βεβαίως και με άλλες χώρες της περιοχής.

Αν, λοιπόν, η πρώτη διαδικασία είναι αυτή της επίλυσης διαφορών, η δεύτερη είναι αυτή της προώθησης των περιφερειακών σχημάτων συνεργασίας, όπως το σχήμα που φτιάξαμε ανάμεσα στην ΠΓΔΜ, την Αλβανία, και τη Βουλγαρία σε επίπεδο Υπουργών Εξωτερικών ή την τετραμερή συνεργασία, που έχει γίνει πια θεσμός, καθώς συναντιόμαστε και πολύ συχνά, ανάμεσα στην Ελλάδα, τη Βουλγαρία, τη Σερβία και τη Ρουμανία σε επίπεδο ηγετών.

Και ως προς το σχήμα αυτό, θέλω να τονίσω ότι αποκτάμε πια μια μοναδική δυναμική, που επεκτείνεται πέρα από το διακρατικό επίπεδο.

Μια δυναμική που επηρεάζει τις συνέργειες και τον διάλογο σε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, σε επίπεδο κοινωνίας των πολιτών, στην οικονομία, όπως, άλλωστε, βλέπουμε και με την σημερινή διάσκεψη το 3^ο Thessaloniki Summit, που ξεκινάει με την παρουσία ηγετών από τρεις σημαντικές χώρες της Βαλκανικής.

Αλλά, το είδαμε και στη φετινή ΔΕΘ αυτό, όπου αξιωματούχοι από μία σημαντική χώρα του πλανήτη, τις ΗΠΑ, ο υπουργός Εμπορίου και άλλοι αξιωματούχοι και μία πολύ ισχυρή επιχειρηματική αποστολή, βρέθηκαν στο ίδιο τραπέζι με τους ομολογούς τους, αλλά και με τους φορείς και τους επιχειρηματικούς παράγοντες της πόλης και της περιοχής, για να συζητήσουν για σημαντικές αμερικανικές επενδύσεις, με εφαλτήριο τη Θεσσαλονίκη. Ή όπως είδαμε, πριν από λίγες ημέρες, μαζί με τον Μπόικο στη Βάρνα, όπου φιλοξένησε τη Σύνοδο των τεσσάρων ηγετών των Βαλκανίων, την Τετραμερή, αλλά μαζί και τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό, όπου συζητήσαμε για τη διακλάδωση του αγωγού EastMed και την πραγματοποίηση μιας σημαντικής ισραηλινής επένδυσης σε Κέντρο Τεχνολογίας, όπου πάλι με εφαλτήριο τη Θεσσαλονίκη, θα προωθήσει την τεχνολογία αιχμής σε όλη την περιοχή της Βορείου Ελλάδος, αλλά και στις υπόλοιπες χώρες της Διαβαλκανικής μας Συνεργασίας.

Ή όπως είδαμε, τέλος, στην Ευρωπαϊκή Διάσκεψη, όπου υψηλοί αξιωματούχοι των Βαλκανίων συναντήθηκαν με ομολόγους τους από όλον τον αραβικό κόσμο.

Φίλες και φίλοι, λοιπόν, αν η δεύτερη διαδικασία είναι αυτή της προώθησης των σχημάτων συνεργασίας η τρίτη και η τελευταία στην οποία θα αναφερθώ, είναι αυτή της επανεκκίνησης της ευρωπαϊκής προοπτικής των Δυτικών Βαλκανίων, στο πνεύμα της ατζέντας της Θεσσαλονίκης μετά από μια εξαιρετικά δύσκολη περίοδο για την περιοχή.

Και εδώ θέλω να αναφερθώ στην πολύ επιτυχημένη Σύνοδο Ε.Ε.-Δυτικών Βαλκανίων στη Σόφια και αν όλα πάνε καλά, στο ξεκλείδωμα της ενταξιακής προοπτικής για την Αλβανία και την ΠΓΔΜ τον Ιούνιο, στο πλαίσιο της Ρουμανικής Προεδρίας.

Αυτές οι τρεις διαδικασίες, λοιπόν, συνοδεύουν θα έλεγα, το όραμα για ένα μεγάλο άνοιγμα της Ελλάδας προς τα Βαλκάνια. Το μεγάλο άνοιγμα της Ελλάδας προς τα Βαλκάνια, καθώς εξέρχεται από μία πολυετή οικονομική κρίση και κάνει σημαντικά βήματα για την ανάκαμψη, αλλά και βήματα για να ανακτήσει τον πρωταγωνιστικό της ρόλο σε αυτή την περιοχή.

Ήδη, οι χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, θα έλεγα ότι είναι για μας χώρες σημαντικές, καθώς αποτελούν τον σημαντικότερο εισαγωγέα ελληνικών προϊόντων, απορροφώντας περίπου το 14% των ελληνικών εξαγωγών το 2016.

Την ίδια στιγμή, εξετάζουμε και μία σειρά από πρωτοβουλίες, με έδρα τη Θεσσαλονίκη, για τη δημιουργία ενός πλαισίου ανάπτυξης της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Ομίλου Εδαφικής Συνεργασίας, ένα σχήμα που με έδρα τη Θεσσαλονίκη μπορεί να πετύχει πολλά, όπως έχει πετύχει πολλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Στόχος του θα είναι η προώθηση αρχικά ήπιων δράσεων ενίσχυσης της παραγωγικής πρωτοβουλίας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και σε δεύτερο χρόνο δράσεων υποστήριξης των επιχειρηματικών φορέων της περιοχής.

Ασφαλώς αυτές οι πρωτοβουλίες θα αποφασισθούν και μετά από έναν εκτενή διάλογο με την επιχειρηματική κοινότητα της περιοχής της Βορείου Ελλάδας, ταυτόχρονα με τον επίσημο διάλογο μεταξύ των χωρών της περιοχής μας.

Αγαπητές φίλες και αγαπητοί φίλοι,

Τα επόμενα χρόνια προσδοκάται η ανάπτυξη ενός οικοσυστήματος υποδομών στη Βόρεια Ελλάδα, με την επέκταση των περιφερειακών διασυνδέσεων της περιοχής με τις γειτονικές χώρες, με τη βελτίωση του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου, με την ανάπτυξη της παραγωγικής δυναμικότητας σε λιμάνια και αεροδρόμια.

Πρωτοβουλίες οι οποίες αναμένεται να αναβαθμίσουν τον οικονομικό, αλλά και τον γεωπολιτικό ρόλο της ευρύτερης περιοχής.

Μετά το λιμάνι της Θεσσαλονίκης, σε τροχιά αξιοποίησης βρίσκονται σήμερα τα λιμάνια της Καβάλας και της Αλεξανδρούπολης.

Με την υλοποίηση δύο σημαντικών έργων, του εκσυγχρονισμού της σιδηροδρομικής διασύνδεσης Αλεξανδρούπολης – Μπουργκάς – Βάρνας, μαζί με τη γραμμή από Θεσσαλονίκη μέχρι Αλεξανδρούπολη, οπότε θα έχουμε ένα σύγχρονο και ταχύ σιδηροδρομικό δίκτυο, το οποίο με αφετηρία τη Θεσσαλονίκη θα παρακάμπτει τα Δαρδανέλια και θα καταλήγει στη Μαύρη Θάλασσα.

Επίσης, έχουμε το project της οδικής διασύνδεσης ανάμεσα σε Θεσσαλονίκη-Σόφια-Βουκουρέστι, που θα αυξήσει τις ήδη εξαιρετικές τουριστικές και εμπορικές ροές από την Ρουμανία και την Βουλγαρία προς την Ελλάδα, αλλά και αντίστροφα.

Έχουμε, όπως προείπα, την αναβάθμιση της σιδηροδρομικής διασύνδεσης Θεσσαλονίκης, Σκοπίων, Βελιγραδίου και από και προς τη Βουδαπέστη, που, βεβαίως, δεν θα εξυπηρετεί μόνο την ολοένα αυξανόμενη εμπορική κίνηση από και προς το λιμάνι του Πειραιά, αλλά και όλη τη κίνηση από τη Θεσσαλονίκη και τη βόρεια Ελλάδα.

Τέλος, στο πεδίο της Ενέργειας, της ενεργειακής πολιτικής, έχουμε την ολοκλήρωση του Νότιου Διαδρόμου, τμήμα του οποίου είναι ο αγωγός φυσικού αερίου TAP, έργο πρωταρχικής σημασίας για την Ελλάδα-και για τη Βόρεια Ελλάδα ιδιαίτερα, γιατί από εκεί περνά- ενώ αποτελεί, ταυτόχρονα, και συνιστώσα της ενεργειακής στρατηγικής της ΕΕ.

Προβλέπεται, επίσης, η σύνδεσή του, τόσο με τον διασυνδετήριο αγωγό Ελλάδος – Βουλγαρίας (IGB), τον οποίο ελπίζω σύντομα, ίσως και μέσα στους δύο επόμενους μήνες, να εγκαινιάσουμε τα έργα μαζί με τον Βούλγαρο ομόλογό μου, Μπόικο, που είναι σήμερα μαζί μας, όσο και τους, υπό σχεδιασμό, διασυνδετήριους αγωγούς Ελλάδος – πΓΔΜ, για τον εφοδιασμό των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων.

Ο IGB διαθέτει υψηλή προστιθέμενη αξία λόγω του ότι δύναται να αποτελέσει όχημα διαμετακόμισης φυσικού αερίου και από άλλες πηγές, αλλά και προς νέες αγορές στο μέλλον.

Η χώρα μας συνεργάζεται για την υλοποίηση του Κάθετου Διαδρόμου, ο οποίος αποτελεί το άθροισμα των υφιστάμενων και των σχεδιαζόμενων ενεργειακών υποδομών φυσικού αερίου, με σημείο εκκίνησης τον τερματικό της Ρεβυθούσας, το FSRU-την πλατφόρμα επανυγροποίησης φυσικού αερίου στην Αλεξανδρούπολη και τον TAP προς τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την Ουγγαρία, την Ουκρανία, τη Μολδαβία και τη Σερβία.

Την ίδια στιγμή, όμως, διερευνούμε, όπως προείπα, και τη δυνατότητα διακλάδωσης του αγωγού EastMed προς τα Βαλκάνια, αλλά δεν έχουμε σταματήσει να εργαζόμαστε και σε ένα τρίτο project, προωθώντας στις Βρυξέλλες τις σημαντικές προοπτικές που θα μπορούσε να έχει η επέκταση του αγωγού Turkish Stream προς την Ελλάδα.

Με αυτές, λοιπόν, τις σκέψεις, φίλες και φίλοι, και συγνώμη αν μακρηγόρησα, αλλά το έκανα διότι πιστεύω ότι μέχρι και ο τελευταίος πολίτης εδώ στη Βόρεια Ελλάδα, στη Μακεδονία, στη Θεσσαλονίκη, κυρίως ο επιχειρηματικός κόσμος, να συνειδητοποιήσει ότι όλα αυτά τα χρόνια δουλεύουμε με σχέδιο για τη Βόρεια

Ελλάδα. Δουλεύουμε με σχέδιο για να αναβαθμίσουμε την οικονομική και γεωπολιτική της δυναμική και ότι όλες μας οι στρατηγικής σημασίας επιλογές, από τις μεγαλύτερες και σημαντικότερες, όπως η Συμφωνία των Πρεσπών, μέχρι, αν θέλετε, και κάποιες που θα μπορούσε κάποιος να τις χαρακτηρίσει όχι και τόσο πολύ σημαντικές, όπως η αναβάθμιση του ρόλου του δικού σας Συνδέσμου, όλες μας οι επιλογές εντάσσονται μέσα σε έναν συνολικότερο σχεδιασμό. Μέσα σε μία συνολικότερη στρατηγική αναβάθμισης της οικονομικής προοπτικής της Βορείου Ελλάδας και ειδικότερα της Θεσσαλονίκης.

Με αυτές, λοιπόν, τις σκέψεις θέλω να κλείσω υπογραμμίζοντας ότι το μέλλον της Βόρειας Ελλάδας, το μέλλον της Μακεδονίας, το μέλλον της Θεσσαλονίκης, περνά μέσα από τη δυναμική της διαβαλκανικής συνεργασίας. Πράγμα που σημαίνει ότι η Μακεδονία μας, η Βόρειος Ελλάδα, η Θεσσαλονίκη, δεν μπορούν να έχουν την πλάτη γυρισμένη στις βαλκανικές χώρες, τις γείτονες χώρες. Αντιθέτως, πρέπει να έχει την αγκαλιά της ανοιχτή στις χώρες αυτές.

Θέλω, λοιπόν, να χαιρετίσω την πρωτοβουλία σας, κύριε Σαββάκη, να προσκαλέσετε σήμερα εδώ ηγέτες των Βαλκανίων.

Θέλουμε ένα μέλλον συνεργασίας. Θέλουμε ένα μέλλον συνανάπτυξης και όχι ένα μέλλον άγονου ανταγωνισμού. Έχουμε όλοι να κερδίσουμε πολλά από αυτή την προοπτική.

Στη Θεσσαλονίκη και στη Βόρεια Ελλάδα δεν αξίζει τίποτα λιγότερο από τη θέση του πρωταγωνιστή στις εξελίξεις.

Και ο Σύνδεσμός σας, καθώς και όλοι οι παραγωγικοί φορείς του τόπου μπορούν, πιστεύω, να καθοδηγήσουν αυτό το όραμα της διαβαλκανικής συνεργασίας και της συνανάπτυξης και μάλιστα, από τη θέση του οδηγού και όχι απλά ως συνεπιβάτες, όπως συνέβαινε μέχρι σήμερα.

Σας ευχαριστώ θερμά.